

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

ТРЕНЕРСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ І ТАНЦЮВАЛЬНИХ ВИДІВ СПОРТУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 1 від 30.08.2023 р.)

Голова Науково-методичної ради

Ю. В. Литвиненко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКА ЗА ПРОФІЛЕМ МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЇ

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

спеціальність: 024 Хореографія

спеціалізація/освітньо-професійна програма: Хореографія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЦС 30

мова навчання: українська

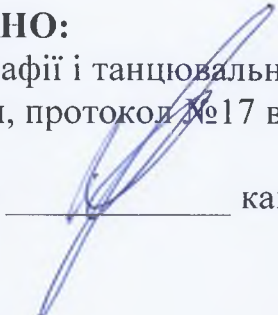
Розробник:

Хом'яченко Олеся Олександрівна, викладач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту, okhomiachenko@uni-sport.edu.ua

Козинко Лілія Леонідівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії та танцювальних видів спорту, lkozynko@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою хореографії і танцювальних видів спорту
(засідання кафедри, протокол №17 від 22.08.2023 р.)

Завідувач кафедри канд. фіз. вих. і спорту, Сороневич І. М.

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного відділу

 О. М. Д'яченко

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти

 О. І. Рудешко

Анотація навчальної дисципліни. Практика за профілем майбутньої професії є складовою частиною підготовки фахівців у закладах вищої освіти.

Під час практики за профілем майбутньої професії поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з навчальних дисциплін; відбувається формування професійних знань, умінь і навичок майбутнього хореографа; вдосконалюється здатність до творчого їх застосування; активізується самостійна діяльність студента під час виконання різноманітних навчальних завдань; здійснюється викладацька та артистична діяльність на базах практики. На основі отриманих в університеті знань, вмінь та практичних навичок, формується здатність приймати самостійні рішення при участі в навчально-тренувальному процесі танцюристів різних рівнів підготовки; формується артистична майстерність студентів-практикантів; систематично оновлюються знання студентів-практикантів, що сприяє їх творчому застосуванню в професійній діяльності.

Обсяг виробничої практики – 10 кредитів ЄКТС.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. Practice according to the profile of the future profession is an integral part of the training of specialists in institutions of higher education.

During practice according to the profile of the future profession, theoretical knowledge of academic disciplines is deepened and consolidated; formation of professional knowledge, abilities and skills of the future choreographer takes place; the ability to creatively use them improves; the independent activity of the student during the performance of various educational tasks is intensified; teaching and artistic activities are carried out on the basis of practice. Based on the knowledge, skills and practical skills acquired at the university, the ability to make independent decisions is formed when participating in the educational and training process of dancers of various training levels; the artistic skills of trainee students are formed; the knowledge of trainee students is systematically updated, which contributes to their creative application in professional activities.

The volume of production practice – 10 ECTS credits.

The final grade is formed based on the results of the current control and test.

Мета навчальної дисципліни. Метою практики є практичне застосування студентами-практикантами знань щодо специфіки та змісту майбутньої професії, а саме викладацької та артистичної роботи, оволодіння студентами сучасних методів та форм організації роботи хореографа, формуванні на базі отриманих знань навичок і умінь, необхідних для здійснення професійної діяльності, прийняття самостійних рішень, творчого використання своїх знань у практичній діяльності.

Поставлена мета досягається шляхом ознайомлення зі структурою та змістом роботи хореографа закладів, що є базами практики; створення цілісного уявлення про зміст і характер хореографічної діяльності (організаційна, навчальна, виховна та профорієнтаційна, методична, культурно-масова роботи); формування стійких навичок з організації, планування та проведення

хореографічних занять, а також контролю за його ефективністю; навчання студентів передових методів організації і планування діяльності хореографа; формування умінь і навичок необхідних для артистичної (виконавської) діяльності.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Практика за профілем майбутньої професії» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, в мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	
ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 4	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 5	Навички здійснення безпечної діяльності.
Фахові компетентності спеціальності	
ФК 1	Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ФК 2	Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.
ФК 3	Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

ФК 4	Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
ФК 5	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах.
ФК 6	Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.
ФК 7	Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.
ФК 8	Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
ФК 9	Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.
ФК 10	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа-мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації і презентації.
ФК 11	Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
ФК 12	Здатність використовувати принципи, методи, форми, засоби, сучасні методики в організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах.
ФК 13	Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
ФК 14	Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
ФК 15	Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.
ФК 16	Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин в сфері виробничої діяльності.

ФК 17	Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.
ФК 18	Здатність застосовувати знання з теорії, методики та сучасні практики хореографічного мистецтва для викладацької та балетмейстерської діяльності (збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення композиції для різних видів спорту з елементами хореографії) в закладах фізичного виховання і спорту.
ФК 19	Здатність усвідомлювати роль музики в хореографічному мистецтві, володіти музично-теоретичними поняттями, аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку музичного мистецтва, його стилеві особливості, жанри та форми музичних творів і застосовувати ці знання у виконавській, педагогічній та балетмейстерській діяльності в різних напрямках хореографії.

Обсяг навчальної дисципліни – 10 кредити ЄКТС (денна)

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами: «Українська мова (за професійним спрямуванням)»; «Загальна психологія»; «Педагогіка»; «Основи акторської майстерності»; «Основи композиції та постановки танцю»; «Теорія та методика викладання класичного танцю»; «Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю»; «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю»; «Теорія та методика роботи з хореографічним колективом»; «Теорія та методика викладання сучасного танцю»; «Теорія та методика викладання бального танцю»; «Хореографія в спорті»; «Мистецтво балетмейстера»; «Історія і теорія музики»; «Виробнича практика» тощо.

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Зміст програми практики	Тижні, год.						Разом годин	Виконання
		1	2	3	4	5	6		
1. Організаційна робота									
1	Участь в установчій конференції.	2	–	–	–	–	–	2	
2	Ознайомлення з метою та завданнями практики за профілем майбутньої професії.	4	–	–	–	–	–	4	
3	Знайомство із базами. Проведення бесід з	4	–	–	–	2	–	6	

	керівниками об'єктів практики.								
4	Законодавча та нормативно-правова база об'єктів практики.	2	2	–	–	2	–	6	
5	Оформлення індивідуального плану студента-практиканта.	4	2	2	2	2	2	4	
Всього:		16	4	2	2	6	2	30	
2. Навчальна робота									
5	Ознайомлення зі специфікою професійної діяльності хореографа відповідно до закріплених груп учнів.	2	4	4	4	–	–	14	
6	Визначення контингенту навчальних груп для проведення практики.	4	–	–	–	–	–	4	
7	Ознайомлення з розкладом занять закріпленої групи.	2	–	–	–	–	–	2	
8	Вивчення методів та засобів роботи хореографа з учнями, відповідно до закріплених груп.	2	4	4	4	–	–	14	
9	Спостереження та аналіз занять закріпленої групи.	4	–	–	–	–	–	4	
10	Складання планів навчального процесу на рік та на період практики.	–	10	8	–	–	–	18	
11	Розробка поурочних планів-конспектів навчального заняття з хореографії відповідно закріплених груп.	4	8	8	8	–	–	28	
12	Проведення занять у якості хореографа групи.	6	8	8	8	–	–	30	
13	Підведення підсумків за результатами проведення занять з хореографії закріпленої групи. Облік відвідування занять, оформлення журналу.	2	2	2	6	–	–	12	
Всього:		26	36	34	30	–	–	126	
3. Виховна та профорієнтаційна робота									

14	Визначення мети, завдань, форм і методів виховної роботи відповідно до закріпленої групи.	2	2	2	2	–	–	8	
15	Проведення індивідуальних профорієнтаційних бесід з учнями випускних класів на хореографічну тематику.	–	2	4	4	–	–	10	
Всього:		2	4	6	6	–	–	18	
4. Організаційно-виховна робота									
16	Ознайомлення із загальним планом організаційно-виховної роботи бази практики.	4	4	–	–	–	–	8	
17	Складання регламентуючої документації для підготовки і проведення мистецького заходу. Оформлення положення про проведення заходу (конкурсу, фестивалю).	–	–	4	6	–	–	10	
18	Складання календарного плану організаційно-виховних заходів на рік для закріпленої групи.	–	–	2	4	–	–	6	
Всього:		4	4	6	10	–	–	24	
5. Артистична (виконавська) діяльність									
19	Ознайомлення зі специфікою професійної діяльності артиста танцювального колективу.	–	–	–	–	4	4	8	
20	Спостереження та аналіз занять хореографічного колективу відповідно об'єкту практики.	–	–	–	–	4	4	8	
21	Опис плану-конспекту репетиційного заняття артистичної групи.	–	–	–	–	8	8	16	
22	Відвідування репетицій групи в якості виконавця.	–	–	–	–	10	10	20	
23	Підведення підсумків виконавської (артистичної) діяльності.	–	–	–	–	4	4	8	
Всього:		–	–	–	–	30	30	60	

6. Методична робота									
24	Вивчення методичних посібників з питань організації, проведення та управління навчальним та репетиційним процесами.	2	2	2	2	2	2	12	
25	Підготовка звітної документації роботи студента-практиканта за проходженням практики.	–	–	–	–	4	8	12	
26	Оформлення презентації для захисту практики за профілем майбутньої професії.	–	–	–	–	8	8	16	
Всього:		2	2	2	2	14	18	40	
ВСЬОГО:		50	50	50	50	50	50	300	

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування раніше отриманих теоретичних та практичних знань, умінь та навичок для розв'язання конкретних задач у професійній діяльності в танцювальних школах та інших закладах хореографічної підготовки та під час виконавської роботи; реалізації у відповідних закладах інноваційних засад організаційної, хореографічно-педагогічної та артистичної роботи:

знанням: основних положення сучасної теорії та методики підготовки танцюристів; мети, завдань, принципів, засобів, методів навчання та тренування в хореографії (бальній, народній, сучасній, класичній); суті та змісту структури підготовки до фестивалів-конкурсів; організації та проведення фестивалю або конкурсу з хореографічного мистецтва; матеріально-технічного забезпечення процесу занять.

умінням: ефективно використовувати основні положення загальної теорії та методики підготовки танцюристів; здійснювати навчально-виховний процес в обраному напрямі хореографії з урахуванням вимог сучасних науково-методичних концепцій програмування, контролю та управління процесом підготовки танцюристів; організовувати та проводити конкурси з хореографії, дотримуватись правил техніки безпеки, експлуатації інвентарю та споруд; здійснювати артистичну діяльність.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни «Практика за профілем майбутньої професії» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 1	Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із концепцією сталого розвитку України.

ПРН 2	Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.
ПРН 3	Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
ПРН 4	Володіти іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально-побутовій та професійній сферах.
ПРН 5	Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.
ПРН 6	Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ПРН 7	Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проєкту.
ПРН 8	Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
ПРН 9	Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
ПРН 10	Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
ПРН 11	Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
ПРН 12	Сприймати інформацію, творчо її переосмислювати та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
ПРН 13	Володіти базовими принципами стратегій вітчизняного хореографічного мистецтва щодо культурної спадщини.
ПРН 14	Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.
ПРН 15	Демонструвати володіння традиційними та інноваційними методиками викладання фахових дисциплін.
ПРН 16	Аналізувати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.
ПРН 17	Володіти методикою викладання фахових дисциплін, реалізовувати теоретичні знання в практичній діяльності відповідно до конкретних виробничих обставин.
ПРН 18	Знаходити оптимальні підходи до формування і розвитку творчої особистості.
ПРН 19	Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
ПРН 20	Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

ПРН 21	Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.
ПРН 22	Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні роботи.
ПРН 23	Мати навички викладацької, балетмейстерської та репетиційної діяльності у галузі хореографічного мистецтва в закладах фізичного виховання і спорту та володіти принципами створення композиції для певного виду спорту з елементами хореографії, реалізуючи практичне втілення творчого задуму виходячи з особливостей оцінювання певного виду спорту.
ПРН 24	Знати і розуміти роль музики в хореографічному мистецтві, володіти музично-теоретичними поняттями, аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку музичного мистецтва, його стильові особливості, жанри та форми музичних творів і використовувати навички аналізу та підбору музичного матеріалу для здійснення виконавської, педагогічної та балетмейстерської діяльності в різних напрямках хореографії.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

В результаті проходження практики здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100, як суму балів за результатами поточного контролю при виконанні завдань на базі практики та під час методичних занять. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент:

№ п/п	Зміст роботи	Кількість балів
1.	Індивідуальний план роботи.	5
2.	Річний план навчального процесу (макроцикл).	10
3.	План навчального процесу на період практики (мезоцикл).	10
4.	Журнал обліку роботи навчальної групи.	5
5.	Календарний план на рік організаційно-виховних заходів закріпленої хореографічної групи.	5
6.	Положення (регламент) про проведення конкурсу, фестивалю	5
7.	П'ять планів-конспектів навчальних занять, один з яких повного змісту (5 шт *5 балів)	25
8.	Проведення занять в якості хореографа	20
9.	Участь в репетиційному процесі	5
10.	Презентація за підсумками практики	10

Контрольні запитання, що виносяться на захист практики

1. Назвіть основну нормативно-правову базу відділення з виду спорту.
2. Назвіть вимоги до спеціаліста з хореографії, хореографа.
3. Розкрийте сутність діяльності хореографа на різних етапах підготовки у процесі навчання.
4. Складіть перелік інвентарю та обладнання, необхідних для проведення навчального процесу.
5. Розкрити схему положення про конкурс-фестиваль міського чи районного рівня та зміст його розділів.
6. Розкрийте методику планування (побудови) процесу хореографічного навчання у макроциклі (річне планування).
7. Розкрийте методику планування (побудови) процесу хореографічного навчання у мезоциклі (планування на місяць).
8. Дайте характеристику основної документації обліку роботи хореографа.
9. Назвіть мету, завдання, засоби, методи і принципи навчального процесу з хореографії відповідно до закріпленої групи.
10. Розкрийте теоретичні, методичні та організаційні основи планування, обліку, організації та контролю навчального процесу.
11. Охарактеризуйте структуру плану-конспекту навчального заняття.
12. Назвіть всі документи планування навчального процесу в групах хореографічного навчання.
13. Надайте характеристику структури заняття з хореографії у закріпленій групі.
14. Опишіть принцип підбору методів та засобів хореографічного заняття.
15. Опишіть принцип формування календарного плану заходів для хореографічної групи.
16. Розкрийте сутність виховної роботи у закріпленій групі учнів.
17. Розкрийте сутність профорієнтаційної роботи у закріпленій групі учнів.
18. Розкрийте вимоги до ведення журналу обліку хореографічної групи.
19. Розкрийте особливості побудови плану-конспекту репетиційного заняття.
20. Охарактеризуйте сутність артистичної діяльності у хореографії.

На початку практики методист ознайомлює студентів-практикантів із програмою практики, видами робіт та формами поточного контролю, які будуть застосовуватись та кількістю балів, які вони можуть отримати.

Здобувач вищої освіти, який за підсумками проходження програми практики отримав 34 або менше балів, до заліку не допускається і може в установленому порядку пройти практику за профілем майбутньої професії повторно.

Заліки проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в НУФВСУ.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Ареф'єв В. Г. Самостійна робота студентів під час педагогічної практики методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання 4-те вид. перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 120 с.
2. Бігус О., Маншилін О., Кондратюк Д., та ін. Сучасний танець. Навчальний посібник. Київ : Ліра-К, 2017. 264 с.
3. Зайцев Е., Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю. Вінниця : Нова книга, 2007. 189 с.
4. Калужна О., Соронович І., Чернявський І., Хом'яченко О. Обґрунтування змісту диференційованої програми фізичної підготовки спортсменів і спортсменок на етапі попередньої базової підготовки у спортивних танцях. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2022. № 1. С. 18–24. DOI: [10.32652/tmfvs.2022.1.18-24](https://doi.org/10.32652/tmfvs.2022.1.18-24)
5. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом : навч.-метод. матеріали для хореографічних відділень факультету хореографічного мистецтва. Харків, 2003. 153 с.
6. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. Методичний посібник для хореографічних дисциплін педагогічного навчального закладу Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Вінниченка, 2005. 92 с.
7. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання в 2-х томах. Київ : Олімпійська література, 2012.
8. Михайлова І. Мистецтво балетмейстера і постановка танцю. Харків, 2007. 47 с.
9. Осадців Т.П. Спортивні танці : навч.посібник. Львів : ЗУК, 2001. 340 с.
10. Савчин Л., Годовський В. Методика роботи з хореографічним колективом : навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності «Хореографія». Рівне : Овід, 2012. С. 13–25.
11. Соронович І., Хом'яченко О., Веселкіна С. Підвищення ефективності фізичної підготовки кваліфікованих спортсменів у спортивних танцях шляхом поєднання класичних підходів та інноваційних тенденцій тренування. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2019. № 2. С. 13–19. DOI: [10.32652/tmfvs.2019.2.13-19](https://doi.org/10.32652/tmfvs.2019.2.13-19)
12. Спортивна акробатика. Правила. *Українська федерація гімнастики* : веб-сайт. URL: <https://ugf.org.ua/gymnastics-discipline/acrobatic-rules/>
13. Тодорова В. Г. Хореографічна підготовка в техніко-естетичних видах спорту : монографія. Львів : ЛДУФК, 2018. 252 с.
14. Фриз П. І. Теорія і методика хореографічної роботи з дітьми : навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності «Хореографія». Дрогобич : ДДПУ, 2006. 190 с.
15. Хом'яченко О. Шляхи вдосконалення координаційних здібностей спортсменів-танцюристів, на етапі підготовки до вищих досягнень з

урахуванням виду обраної спеціалізації. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2018. № 4. С. 36–40. DOI: [10.32652/tmfvs.2018.4.36-40](https://doi.org/10.32652/tmfvs.2018.4.36-40)

16. Хом'яченко О., Сорочович І. Теоретико-методичне обґрунтування конверсії функціональної підготовленості спортсменів у спортивних танцях. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2022. № 2. С. 37–43. DOI: [10.32652/tmfvs.2022.2.37-43](https://doi.org/10.32652/tmfvs.2022.2.37-43)

17. Художня гімнастика. Правила. *Українська федерація гімнастики* : веб-сайт. URL: <https://ugf.org.ua/gymnastics-discipline/rhythmic-rules/>

18. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник, 4-е вид. Київ : Альтерпрес, 2011. 324 с.

19. Шевченко В. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії. К.: ДАКККМ, 2006. 183 с.

Додаткова література:

1. Долинський Б.Т., Тодорова В.Г., Погорелова О.О. Вправи для загального розвитку : метод. рек. [для здоб. перш. (бакал-го) р. вищ. ос. галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спец. 014 Середня освіта (Фізична культура) ден. та заоч. форм навч. з навч. дисц. «Теорія і метод. викл. гімнастики та музично-ритмічне виховання»]. Одеса : ПолиПринт, 2020. 48 с.

2. Класичний танець. Програма для хореографічної школи, хореографічного відділення початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу (школи естетичного виховання). Напрямок «Класичний танець»/укл. Михайловська З. Н. Київ : Держ. метод. центр навч. закладів культури і мистецтв України, 2008.

3. Шариков Д. Класифікація сучасної хореографії.: монографія К.: Видавець Карпенко В.М., 2008. 168 с.

Анотація навчальної дисципліни. Практика за профілем майбутньої професії є складовою частиною підготовки фахівців у закладах вищої освіти.

Під час практики за профілем майбутньої професії поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з навчальних дисциплін; відбувається формування професійних знань, умінь і навичок майбутнього хореографа; вдосконалюється здатність до творчого їх застосування; активізується самостійна діяльність студента під час виконання різноманітних навчальних завдань; здійснюється викладацька та артистична діяльність на базах практики. На основі отриманих в університеті знань, вмінь та практичних навичок, формується здатність приймати самостійні рішення при участі в навчально-тренувальному процесі танцюристів різних рівнів підготовки; формується артистична майстерність студентів-практикантів; систематично оновлюються знання студентів-практикантів, що сприяє їх творчому застосуванню в професійній діяльності.

Обсяг виробничої практики – 10 кредитів ЄКТС.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. Practice according to the profile of the future profession is an integral part of the training of specialists in institutions of higher education.

During practice according to the profile of the future profession, theoretical knowledge of academic disciplines is deepened and consolidated; formation of professional knowledge, abilities and skills of the future choreographer takes place; the ability to creatively use them improves; the independent activity of the student during the performance of various educational tasks is intensified; teaching and artistic activities are carried out on the basis of practice. Based on the knowledge, skills and practical skills acquired at the university, the ability to make independent decisions is formed when participating in the educational and training process of dancers of various training levels; the artistic skills of trainee students are formed; the knowledge of trainee students is systematically updated, which contributes to their creative application in professional activities.

The volume of production practice – 10 ECTS credits.

The final grade is formed based on the results of the current control and test.

Мета навчальної дисципліни. Метою практики є практичне застосування студентами-практикантами знань щодо специфіки та змісту майбутньої професії, а саме викладацької та артистичної роботи, оволодіння студентами сучасних методів та форм організації роботи хореографа, формуванні на базі отриманих знань навичок і умінь, необхідних для здійснення професійної діяльності, прийняття самостійних рішень, творчого використання своїх знань у практичній діяльності.

Поставлена мета досягається шляхом ознайомлення зі структурою та змістом роботи хореографа закладів, що є базами практики; створення цілісного уявлення про зміст і характер хореографічної діяльності (організаційна, навчальна, виховна та профорієнтаційна, методична, культурно-масова роботи); формування стійких навичок з організації, планування та проведення

хореографічних занять, а також контролю за його ефективністю; навчання студентів передових методів організації і планування діяльності хореографа; формування умінь і навичок необхідних для артистичної (виконавської) діяльності.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Практика за профілем майбутньої професії» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, в мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	
ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 4	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 5	Навички здійснення безпечної діяльності.
Фахові компетентності спеціальності	
ФК 1	Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ФК 2	Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.
ФК 3	Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

ФК 4	Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
ФК 5	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
ФК 6	Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.
ФК 7	Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.
ФК 8	Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
ФК 9	Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.
ФК 10	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа-мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації і презентації.
ФК 11	Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
ФК 12	Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методика організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
ФК 13	Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
ФК 14	Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
ФК 15	Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.
ФК 16	Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин в сфері виробничої діяльності.

ФК 17	Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.
ФК 18	Здатність застосовувати знання з теорії, методики та сучасні практики хореографічного мистецтва для викладацької та балетмейстерської діяльності (збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення композиції для різних видів спорту з елементами хореографії) в закладах фізичного виховання і спорту.
ФК 19	Здатність усвідомлювати роль музики в хореографічному мистецтві, володіти музично-теоретичними поняттями, аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку музичного мистецтва, його стилеві особливості, жанри та форми музичних творів і застосовувати ці знання у виконавській, педагогічній та балетмейстерській діяльності в різних напрямках хореографії.

Обсяг навчальної дисципліни – 10 кредити ЄКТС (денна)

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами: «Українська мова (за професійним спрямуванням)»; «Загальна психологія»; «Педагогіка»; «Основи акторської майстерності»; «Основи композиції та постановки танцю»; «Теорія та методика викладання класичного танцю»; «Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю»; «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю»; «Теорія та методика роботи з хореографічним колективом»; «Теорія та методика викладання сучасного танцю»; «Теорія та методика викладання бального танцю»; «Хореографія в спорті»; «Мистецтво балетмейстера»; «Історія і теорія музики»; «Виробнича практика» тощо.

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Зміст програми практики	Тижні, год.						Разом годин	Виконання
		1	2	3	4	5	6		
1. Організаційна робота									
1	Участь в установчій конференції.	2	–	–	–	–	–	2	
2	Ознайомлення з метою та завданнями практики за профілем майбутньої професії.	4	–	–	–	–	–	4	
3	Знайомство із базами. Проведення бесід з	4	–	–	–	2	–	6	

	керівниками об'єктів практики.								
4	Законодавча та нормативно-правова база об'єктів практики.	2	2	–	–	2	–	6	
5	Оформлення індивідуального плану студента-практиканта.	4	2	2	2	2	2	4	
Всього:		16	4	2	2	6	2	30	
2. Навчальна робота									
5	Ознайомлення зі специфікою професійної діяльності хореографа відповідно до закріплених груп учнів.	2	4	4	4	–	–	14	
6	Визначення контингенту навчальних груп для проведення практики.	4	–	–	–	–	–	4	
7	Ознайомлення з розкладом занять закріпленої групи.	2	–	–	–	–	–	2	
8	Вивчення методів та засобів роботи хореографа з учнями, відповідно до закріплених груп.	2	4	4	4	–	–	14	
9	Спостереження та аналіз занять закріпленої групи.	4	–	–	–	–	–	4	
10	Складання планів навчального процесу на рік та на період практики.	–	10	8	–	–	–	18	
11	Розробка поурочних планів-конспектів навчального заняття з хореографії відповідно закріплених груп.	4	8	8	8	–	–	28	
12	Проведення занять у якості хореографа групи.	6	8	8	8	–	–	30	
13	Підведення підсумків за результатами проведення занять з хореографії закріпленої групи. Облік відвідування занять, оформлення журналу.	2	2	2	6	–	–	12	
Всього:		26	36	34	30	–	–	126	
3. Виховна та профорієнтаційна робота									

14	Визначення мети, завдань, форм і методів виховної роботи відповідно до закріпленої групи.	2	2	2	2	–	–	8	
15	Проведення індивідуальних профорієнтаційних бесід з учнями випускних класів на хореографічну тематику.	–	2	4	4	–	–	10	
Всього:		2	4	6	6	–	–	18	
4. Організаційно-виховна робота									
16	Ознайомлення із загальним планом організаційно-виховної роботи бази практики.	4	4	–	–	–	–	8	
17	Складання регламентуючої документації для підготовки і проведення мистецького заходу. Оформлення положення про проведення заходу (конкурсу, фестивалю).	–	–	4	6	–	–	10	
18	Складання календарного плану організаційно-виховних заходів на рік для закріпленої групи.	–	–	2	4	–	–	6	
Всього:		4	4	6	10	–	–	24	
5. Артистична (виконавська) діяльність									
19	Ознайомлення зі специфікою професійної діяльності артиста танцювального колективу.	–	–	–	–	4	4	8	
20	Спостереження та аналіз занять хореографічного колективу відповідно об'єкту практики.	–	–	–	–	4	4	8	
21	Опис плану-конспекту репетиційного заняття артистичної групи.	–	–	–	–	8	8	16	
22	Відвідування репетицій групи в якості виконавця.	–	–	–	–	10	10	20	
23	Підведення підсумків виконавської (артистичної) діяльності.	–	–	–	–	4	4	8	
Всього:		–	–	–	–	30	30	60	

6. Методична робота									
24	Вивчення методичних посібників з питань організації, проведення та управління навчальним та репетиційним процесами.	2	2	2	2	2	2	12	
25	Підготовка звітної документації роботи студента-практиканта за проходженням практики.	–	–	–	–	4	8	12	
26	Оформлення презентації для захисту практики за профілем майбутньої професії.	–	–	–	–	8	8	16	
Всього:		2	2	2	2	14	18	40	
ВСЬОГО:		50	50	50	50	50	50	300	

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування раніше отриманих теоретичних та практичних знань, умінь та навичок для розв'язання конкретних задач у професійній діяльності в танцювальних школах та інших закладах хореографічної підготовки та під час виконавської роботи; реалізації у відповідних закладах інноваційних засад організаційної, хореографічно-педагогічної та артистичної роботи:

знанням: основних положення сучасної теорії та методики підготовки танцюристів; мети, завдань, принципів, засобів, методів навчання та тренування в хореографії (бальній, народній, сучасній, класичній); суті та змісту структури підготовки до фестивалів-конкурсів; організації та проведення фестивалю або конкурсу з хореографічного мистецтва; матеріально-технічного забезпечення процесу занять.

умінням: ефективно використовувати основні положення загальної теорії та методики підготовки танцюристів; здійснювати навчально-виховний процес в обраному напрямі хореографії з урахуванням вимог сучасних науково-методичних концепцій програмування, контролю та управління процесом підготовки танцюристів; організовувати та проводити конкурси з хореографії, дотримуватись правил техніки безпеки, експлуатації інвентарю та споруд; здійснювати артистичну діяльність.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни «Практика за профілем майбутньої професії» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 1	Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із концепцією сталого розвитку України.

ПРН 2	Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.
ПРН 3	Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
ПРН 4	Володіти іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально-побутовій та професійній сферах.
ПРН 5	Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.
ПРН 6	Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ПРН 7	Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проєкту.
ПРН 8	Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
ПРН 9	Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
ПРН 10	Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
ПРН 11	Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
ПРН 12	Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
ПРН 13	Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
ПРН 14	Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.
ПРН 15	Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.
ПРН 16	Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.
ПРН 17	Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.
ПРН 18	Знаходити оптимальні підходи до формування і розвитку творчої особистості.
ПРН 19	Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПРН 20	Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.
ПРН 21	Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.
ПРН 22	Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.
ПРН 23	Мати навички викладацької, балетмейстерської та репетиційної діяльності у галузі хореографічного мистецтва в закладах фізичного виховання і спорту та володіти принципами створення композиції для певного виду спорту з елементами хореографії, реалізуючи практичне втілення творчого задуму виходячи з особливостей оцінювання певного виду спорту.
ПРН 24	Знати і розуміти роль музики в хореографічному мистецтві, володіти музично-теоретичними поняттями, аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку музичного мистецтва, його стильові особливості, жанри та форми музичних творів і використовувати навички аналізу та підбору музичного матеріалу для здійснення виконавської, педагогічної та балетмейстерської діяльності в різних напрямках хореографії.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

В результаті проходження практики здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100, як суму балів за результатами поточного контролю при виконанні завдань на базі практики та під час методичних занять. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент:

№ п/п	Зміст роботи	Кількість балів
1.	Індивідуальний план роботи.	5
2.	Річний план навчального процесу (макроцикл).	10
3.	План навчального процесу на період практики (мезоцикл).	10
4.	Журнал обліку роботи навчальної групи.	5
5.	Календарний план на рік організаційно-виховних заходів закріпленої хореографічної групи.	5
6.	Положення (регламент) про проведення конкурсу, фестивалю	5
7.	П'ять планів-конспектів навчальних занять, один з яких повного змісту (5 шт *5 балів)	25
8.	Проведення занять в якості хореографа	20

9.	Участь в репетиційному процесі	5
10.	Презентація за підсумками практики	10
ВСЬОГО:		100

Контрольні запитання, що виносяться на захист практики

1. Назвіть основну нормативно-правову базу відділення з виду спорту.
2. Назвіть вимоги до спеціаліста з хореографії, хореографа.
3. Розкрийте сутність діяльності хореографа на різних етапах підготовки у процесі навчання.
4. Складіть перелік інвентарю та обладнання, необхідних для проведення навчального процесу.
5. Розкрити схему положення про конкурс-фестиваль міського чи районного рівня та зміст його розділів.
6. Розкрийте методику планування (побудови) процесу хореографічного навчання у макроциклі (річне планування).
7. Розкрийте методику планування (побудови) процесу хореографічного навчання у мезоциклі (планування на місяць).
8. Дайте характеристику основної документації обліку роботи хореографа.
9. Назвіть мету, завдання, засоби, методи і принципи навчального процесу з хореографії відповідно до закріпленої групи.
10. Розкрийте теоретичні, методичні та організаційні основи планування, обліку, організації та контролю навчального процесу.
11. Охарактеризуйте структуру плану-конспекту навчального заняття.
12. Назвіть всі документи планування навчального процесу в групах хореографічного навчання.
13. Надайте характеристику структури заняття з хореографії у закріпленій групі.
14. Опишіть принцип підбору методів та засобів хореографічного заняття.
15. Опишіть принцип формування календарного плану заходів для хореографічної групи.
16. Розкрийте сутність виховної роботи у закріпленій групі учнів.
17. Розкрийте сутність профорієнтаційної роботи у закріпленій групі учнів.
18. Розкрийте вимоги до ведення журналу обліку хореографічної групи.
19. Розкрийте особливості побудови плану-конспекту репетиційного заняття.
20. Охарактеризуйте сутність артистичної діяльності у хореографії.

На початку практики методист ознайомлює студентів-практикантів із програмою практики, видами робіт та формами поточного контролю, які будуть застосовуватись та кількістю балів, які вони можуть отримати.

Здобувач вищої освіти, який за підсумками проходження програми практики отримав 34 або менше балів, до заліку не допускається і може в установленому порядку пройти практику за профілем майбутньої професії повторно.

Заліки проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в НУФВСУ.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Арефьев В. Г. Самостійна робота студентів під час педагогічної практики методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання 4-те вид. перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 120 с.
2. Бігус О., Маншилін О., Кондратюк Д., та ін. Сучасний танець. Навчальний посібник. Київ : Ліра-К, 2017. 264 с.
3. Зайцев Е., Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю. Вінниця : Нова книга, 2007. 189 с.
4. Калужна О., Соронович І., Чернявський І., Хом'яченко О. Обґрунтування змісту диференційованої програми фізичної підготовки спортсменів і спортсменок на етапі попередньої базової підготовки у спортивних танцях. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2022. № 1. С. 18–24. DOI: [10.32652/tmfvs.2022.1.18-24](https://doi.org/10.32652/tmfvs.2022.1.18-24)
5. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом : навч.-метод. матеріали для хореографічних відділень факультету хореографічного мистецтва. Харків, 2003. 153 с.
6. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. Методичний посібник для хореографічних дисциплін педагогічного навчального закладу Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Вінниченка, 2005. 92 с.
7. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання в 2-х томах. Київ : Олімпійська література, 2012.
8. Михайлова І. Мистецтво балетмейстера і постановка танцю. Харків, 2007. 47 с.
9. Осадців Т.П. Спортивні танці : навч.посібник. Львів : ЗУК, 2001. 340 с.
10. Савчин Л., Годовський В. Методика роботи з хореографічним колективом : навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності «Хореографія». Рівне : Овід, 2012. С. 13–25.
11. Соронович І., Хом'яченко О., Веселкіна С. Підвищення ефективності фізичної підготовки кваліфікованих спортсменів у спортивних танцях шляхом поєднання класичних підходів та інноваційних тенденцій тренування. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2019. № 2. С. 13–19. DOI: [10.32652/tmfvs.2019.2.13-19](https://doi.org/10.32652/tmfvs.2019.2.13-19)
12. Спортивна акробатика. Правила. *Українська федерація гімнастики* : веб-сайт. URL: <https://ugf.org.ua/gymnastics-discipline/acrobatic-rules/>
13. Тодорова В. Г. Хореографічна підготовка в техніко-естетичних видах спорту : монографія. Львів : ЛДУФК, 2018. 252 с.
14. Фриз П. І. Теорія і методика хореографічної роботи з дітьми : навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності «Хореографія». Дрогобич : ДДПУ, 2006. 190 с.

15. Хом'яченко О. Шляхи вдосконалення координаційних здібностей спортсменів-танцюристів, на етапі підготовки до вищих досягнень з урахуванням виду обраної спеціалізації. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2018. № 4. С. 36–40. DOI: [10.32652/tmfvs.2018.4.36-40](https://doi.org/10.32652/tmfvs.2018.4.36-40)

16. Хом'яченко О., Соронович І. Теоретико-методичне обґрунтування конверсії функціональної підготовленості спортсменів у спортивних танцях. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2022. № 2. С. 37–43. DOI: [10.32652/tmfvs.2022.2.37-43](https://doi.org/10.32652/tmfvs.2022.2.37-43)

17. Художня гімнастика. Правила. *Українська федерація гімнастики* : веб-сайт. URL: <https://ugf.org.ua/gymnastics-discipline/rhythmic-rules/>

18. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник, 4-е вид. Київ : Альтерпрес, 2011. 324 с.

19. Шевченко В. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії. К.: ДАКККМ, 2006. 183 с.

Додаткова література:

1. Долинський Б.Т., Тодорова В.Г., Погорелова О.О. Вправи для загального розвитку : метод. рек. [для здоб. перш. (бакал-го) р. вищ. ос. галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спец. 014 Середня освіта (Фізична культура) ден. та заоч. форм навч. з навч. дисц. «Теорія і метод. викл. гімнастики та музично-ритмічне виховання»]. Одеса : ПолиПринт, 2020. 48 с.

2. Класичний танець. Програма для хореографічної школи, хореографічного відділення початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу (школи естетичного виховання). Напрямок «Класичний танець»/укл. Михайловська З. Н. Київ : Держ. метод. центр навч. закладів культури і мистецтв України, 2008.

3. Шариков Д. Класифікація сучасної хореографії.: монографія К.: Видавець Карпенко В.М., 2008. 168 с.